

Barcelona creix: l'enderroc de les muralles i l'annexió dels pobles del Pla

Nom alumne/a:
Data:

Introducció a l'activitat

Per què els culés acostumen a reunir-se a la font de Canaletes? D'on apareix l'expressió "va ser un sopar de Cal Deu"? Amb la sortida que us proposem podreu contestar aquestes i d'altres qüestions que són fonamentals per a entendre el primer creixement de Barcelona després de l'enderroc de les seves muralles.

TREBALL EN PETITS GRUPS DE 4/5 ALUMNES.-

A) ACTIVITATS PER FER ABANS DE LA SORTIDA

1. Elaboreu un plànol del pla de Barcelona, assenyalant la ciutat estricta i els pobles del pla, abans de l'annexió. Entre parèntesi heu d'annotar la data de l'annexió.

Entre d'altres, podeu consultar:

http://ca.wikipedia.org/wiki/Antics_municipis_del_pla_de_Barcelona

<http://www.broucasola.cat/2010/08/actualment-te-sentit-que-barcelona.html>

2. Assenyaieu els límits dels districtes de Ciutat Vella, de l'Eixample i de Les Corts en un altre plànol de la ciutat de Barcelona.
3. Assenyaieu en un plànol de paper o virtual els punts de l'itinerari que apareixen en el dossier, diferenciant els punts de visita que pertanyen al districte de Ciutat Vella dels punts del districte de Les Corts.
4. Cerqueu informació sobre l'annexió dels pobles del pla de Barcelona. Com creieu que va ser aquesta annexió? Els pobles volien deixar de ser independents? S'integraren fàcilment a Barcelona o continuaren tenint encara la impressió que formaven part d'un poble? Per què hi hagueren manifestacions en les que es reivindicava "Visca Sarrià lliure"?

<http://opinioandreuena.blogspot.com.es/2012/05/anar-barcelona.html>

5. Documenteu-vos sobre el projecte de l'Eixample d'Ildefons Cerdà i feu un petit informe, en el qual es tractin els següents temes: cronologia, concurs de projectes de l'ajuntament de Barcelona per a la urbanització de l'eixample

barceloní, projecte guanyador (arquitecte i altres propostes presentades) i les característiques fonamentals del projecte de Cerdà.

A més a més, a l'informe haureu de justificar la necessitat d'enderrocar les muralles i d'urbanitzar l'eixample.

Per a elaborar el següent, entre d'altres enllaços, podeu consultar els següents:

<http://www.tv3.cat/videos/1565609>

<http://www.tv3.cat/videos/2594859>

Projecte de Josep Fonseré i Mestres

<http://www.anycerda.org/web/arxiu-cerda/fitxa/plano-de-la-ciudad-de-barcelona/179>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Pla_Cerd%C3%A0#Abajo_las_murallas

6. Com era abans la plaça Catalunya. Comprova-ho:

<http://www.fotosdebarcelona.com/cat/galeria-per-districte.asp?idLocalidad=8>

Observeu les imatges del següent bloc i elaboreu un breu resum de l'evolució de la plaça Catalunya i anoteu, després d'haver fet la sortida, quina funció té aquesta plaça en l'actualitat:

<http://barcelonaimatgesambhistoria.blogspot.com.es/2012/05/la-placa-catalunya-dabans.html>

7. Per què els culés es concentren a la font de Canaletes a celebrar les victòries del seu club?

<http://altresbarcelones.blogspot.com.es/2010/05/la-historia-de-la-font-de-canaletes-i.html>

<http://1.bp.blogspot.com/>

http://arxiufotografic.bcn.cat/sites/default/files/galeria/j._frances_estoch._quiosc_de_la_rambla_de_canaletes_1951.jpg

8. Feu un visionat del següent documental sobre la història de Les Corts, anoteu les dades més importants i assenyaieu-les en un eix cronològic :

Coneguem les Corts: la transformació del territori

<http://histotube.blogspot.com.es/2010/12/coneguem-les-corts-la-transformacio-del.html>

B) ACTIVITATS PER FER DURANT LA SORTIDA

ITINERARI DISTRICTE DE CIUTAT VELLA i DISTRICTE DE LES CORTS :

DISTRICTES DE CIUTAT VELLA i DE L'EIXAMPLE

1. Situeu-vos a la plaça Catalunya, d'esquena al monument de Francesc Macià i mirant a la Rambles.
 - Com ha perviscut en la memòria dels barcelonins de diferents èpoques el topònim de Canaletes?
 - Observeu la plaça de Catalunya així com la gent que hi passa i recordeu les antigues imatges d'aquesta plaça. Anoteu les funcions actuals d'aquest indret.
2. Interior d'illa Torre de les aigües, carrer de Llúria, 56.
 - Esteu en un interior d'illa de l'eixample. Elaboreu una breu descripció del que veieu i imagineu-vos com seria aquesta zona si Cerdà hagués pogut portar a terme el seu projecte d'acord amb el què havia plantejat. Coneixeriem un eixample com l'actual? Per què?
3. Passatge Permanyer (està al costat de l'anterior punt!!!):
 - Travesseu aquest passatge. Observeu quin tipus d'immobles hi ha? Aquest espai també és un interior d'una illa de l'eixample? Feu una breu descripció del passatge. Anoteu les similituts i les diferències en relació al punt visitat anteriorment (Torre de les aigües). Si poguéssiu triar, quin dos d'aquests models d'habitatge triaríeu? Per què?
4. "Mansana de la discòrdia", observeu els edificis que hi ha:
 - Passeig de Gràcia, 35.....Casa Lleó Morera
 - Passeig de Gràcia, 41.....Casa Amatller
 - Passeig de Gràcia,43.....Casa Batlló o casa dels ossos, casa dels badalls, casa del drac

<http://www.casabatllo.es/ca/historia/casa-batllo/illa-discordia/>

 - Elaboreu una fitxa de la Casa Amatller (cronologia, arquitecte, estil artístic i característiques fonamentals de la façana). Observeu algunes de les figures que hi ha sobre de la porta de l'entrada. Què represenen? Per què les hi van posar?

-Fixeu-vos amb la casa Batlló. Què us sembla? Per què hi ha tanta gentada al seu voltant? Quina relació tenien els Batlló amb Les Corts? Esbrina-ho i explica-ho resumidament.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Nissaga_Batl%C3%B3

5. Línia Verda, parada Passeig de Gràcia, direcció Universitat. Observeu el tipus de gent que predomina en les parades que fareu (11 parades). Reflexioneu-hi i escriviu un comentari sobre això (està relacionat amb els diferents usos o funcions de la ciutat, que vareu treballar l'any passat). No us despisteu heu de baixar a la parada de Les Corts.

DISTRICTE DE LES CORTS

6. Plaça de la Concòrdia: desplaceu-vos al carrer Solà i busqueu la façana del número 3 i feu un dibuix molt esquemàtic. Consulteu a l'annex el plànol de l'interior d'aquesta casa per a conèixer-la millor. Quin tipus de família habitava en una casa com aquesta?
7. Plaça de la Concòrdia, 13. Fixeu-vos en la façana de l'edifici del centre Cívic "Can Deu". De quin estil artístic és? Abans de ser un centre cívic què era? A qui pertanyia? Quin tipus de família vivia en una casa com aquesta?
Entreu a l'interior del centre cívic, presenteu-vos, demaneu informació sobre l'edifici, la família que l'habitava i passegeu-vos-hi, fixant-vos en el seu interior. No us perdeu el bar!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
Pregunteu als vostres familiars si coneixen l'expressió "va ser un sopar de Cal Deu" i expliqueu-ho. D'on creieu que va sorgir aquesta frase feta?

ALTRES LLOCS D'INTERÈS QUE TAMBÉ PODEU VISITAR :

- La Pedrera o Casa Milà (Provença, 261-265)
<http://www.lapedrera.com/ca/la-pedrera-100-anys>
Quines crítiques va rebre quan es va acabar de construir? Qui el va edificar? Què va passar durant la guerra civil amb la família i l'edifici?

- La casa de les punxes o Terrades (Avinguda Diagonal, 416).
Per què es diu la Casa de les punxes? Recordeu algun altre estil artístic que s'assembla a aquesta construcció? Per què? Per què hi ha tres torres?
http://ca.wikipedia.org/wiki/Casa_de_les_Punxes
- La Torre Rodona o Can Vinyals de la Torre (Doctor Salvador Cardenal, 5-7). Voleu conèixer una masia del segle X de Les Corts? Apropieu-vis a la torre rodona i féu un reportatge fotogràfic amb fotos d'aquest espai.

C) PER A DESPRÉS DE LA SORTIDA

- Elaboració d'un dossier amb tapa, índex i qüestions (ha d'estar il·lustrat amb fotografies que hàgiu fet durant la sortida).
- Índex del dossier:
 - 1) Presentació de la sortida
 - 2) Activitats preparatòries (abans de les sortida)
 - 2.1.- Barcelona i els pobles del Pla
 - 2.2.- Els districtes de Ciutat Vella i de Les Corts
 - 2.3.-Punts de l'itinerari
 - 2.4.-El projecte d'Eixample d'Ildefons Cerdà
 - 2.5.-La plaça de Catalunya: ara i abans
 - 2.5.-Canaletes i els culés.
 - 2.6.-Evolució històrica de Les Corts
 - 3) La sortida
 - 3.1.-Aturada 1 :
 - 3.1.1.-De les torres a la font de Canaletes
 - 3.1.2.-Funcions actuals de la plaça de Catalunya

3.2.-Aturada 2:

3.1.2-La Torre de les aigües

3.3.-Aturada 3:

3.3.1.-El passatge Permànyer.

4.4.-Aturada 4:

4.4.1.-La “mansana de la discòrdia”

4.5.-Anem a Les Corts:

4.5.1.-Els diferents usos de l'espai urbà. Observacions al metro de
Barcelona.

4.6.-Carrer Solà, número 3.

4.7.-Can Deu

4) Reflexió enumerada del què he après amb la realització d'aquesta sortida.

5) Opinió personal sobre l'interès de la sortida.

6) Altres llocs d'interès (voluntari):

6.1.-La pedrera o casa Mila

6.2.-La casa de les Punxes o Terrades

6.3.-La torre rodona o can Vinyals de la torre

Barcelona creix: l'enderroc de les muralles
i l'annexió dels pobles del Pla. by Montserrat
Richou i Llimona is licensed under a

[Creative Commons Reconocimiento-NoComercial-CompartirIgual 3.0 Unported License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/).